

Γράφουν ο Γρηγόρης Χρονόπουλος και ο Γιώργος Χατζηβασίλης

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗΝ ΞΕΧΝΟΥΝ ΟΙ ΠΑΛΙΟΙ ΚΑΙ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΟΥΝ ΟΙ ΝΕΟΙ...

Ένας φίλος ήρθε από τα παλιά φορτωμένος με χιλιάδες αναμνήσεις

Γιώργο, γεια σου.

Μεγάλη, ιστορική μέρα η σημερινή για την Αυστραλία και τη γιορτάζουμε σαν πολίτες της χώρας που την αγαπήσαμε, ζήσαμε μαζί της, γίναμε σάρκα της σάρκας της. Μνημόσυνο στην ουσία η μέρα για τις χιλιάδες θύματα της Καλλίπολης. Όμως και η σπίθα της εθνικής συνείδησης, η παρουσία στον κόσμο σαν ολοκληρωμένο, ελεύθερο κράτος. Είχε γίνει κράτος, ομοσπονδία από το 1901, αλλά ο κόσμος την έμαθε, την άκουσε σαν Κράτος με τη συμμετοχή της στον πόλεμο, με την μεγάλη θυσία της Καλλίπολης. Παρουσία λοιπόν, κάτι σαν γέννηση.

Γι αυτό γίνεται ιστορική επέτειος, κι έτσι εξηγείται και κείνο το free country που ακούγαμε συνέχεια τα πρώτα χρόνια. Το θυμάσαι, το πρόλαβες; Ήταν σαν καραμέλα στο στόμα όλων. Ήταν εκείνο το αίσθημα, ότι η χώρα είναι κράτος ελεύθερο. Δεν το ακούμε πια, οι καιροί έχουν αλλάξει και η χώρα δεν είναι εκείνη που βρήκαμε. Ιδιαίτερα εμείς οι πριν το εξήντα. Βρήκαμε μια βρετανική Επαρχία, όλα ήταν βρετανικά και τα διαβατήρια ήταν Βρετανική Κοινοπολιτεία. Και για τους Αυστραλούς το Λονδίνο ήταν... ο αφαλός του κόσμου. Κι από το Λονδίνο έβγαιναν και οι αποφάσεις για τις σοβαρές δίκες και τα διπλώματα της μουσικής (τενόροι και έπρεπε να δοθούν). Το μαλλί της Αυστραλίας ερχόταν made in England κι οι Αυστραλοί έλεγαν Back home, όπως λέμε πίσω στην Πατρίδα.

Ήταν η white Australia η λευκή Αυστραλία που δεν επέτρεπαν σε μαύρους η Ασιάτες να έρθουν. Και οι ντόπιοι, οι γηγενείς, δεν ήταν γραμμένοι σαν πολίτες δεν ήταν πληθυσμός της χώρας. Πόση διαφορά με το σήμερα, με τη σημερινή Αυστραλία!

Κι έχουμε κι εμείς τα δικά μας, είχα υποσχεθεί να πούμε κάτι για το θέατρο, που είχαμε απογοητευτεί γιατί ενώ στο παρελθόν είχαμε μια παράδοση με τόσες ευκαιρίες να δούμε ελληνικό θέατρο είχαμε ξεμείνει στο θέατρο Τέχνης κι ανησυχούσαμε για την συνέχεια.

Και ξαφνικά κι αναπάντεχα είδαμε δυο-τρία νέα συγκροτήματα. Το θέατρο για τον Έλληνα δεν είναι

το παράξενο, το σπάνιο θέαμα, δεν είναι ο διάσπμος, φανταχτερός τραγουδιστής. Είναι κοινωνική συνήθεια, ανάλυση και σπουδή κοινωνική. Είναι σχολείο, είναι η εξαιρετική Τέχνη που παρουσιάζει κι αναλύει κοινωνικά και ατομικά προβλήματα. Είναι καθρέφτης της κοινωνίας που ξεσκεπάσει δράματα κι αισθήματα και με την κωμωδία ακόμα κρίνει, καυτηριάζει τα κακώς κείμενα.

Από τις κωμωδίες των αρχαίων μέχρι και τις χτεσινές του Ψαθά είναι σάτιρα αλλά και διδαχή. Η Σουσου πόσο γέλιο αλλά και πόσο δίδαγμα. Πόση κριτική για την κυρία που θέλει να φανεί παρά πάνω από ό,τι είναι. Αξίες διδάγματα, σάτιρα που γίνεται μάθημα, σαν την παραβολή του Φαρισαίου. Τι ψέγει η παραβολή στο Φαρισαίο; Την οίηση, την ξυπασμένη περηφάνια, τον αυτοθαυμασμό. Αυτά είναι τα μηνύματα που γίνονται μαθήματα και που τα δίνει το θέατρο, το βιβλίο, η όποια εκδήλωση που ενέχει σκέψη. Και είναι τόση η ικανοποίηση να φύγεις από ένα θέατρο με αίσθημα ότι έζησες κάτι ωραίο, ευγενικό, παρά ότι γέλασες με γέλιο φτηνό για κάτι ανούσιο.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Γειά σου κι' εσένα Γρηγόρη,

Μεγάλη μέρα όντως η σημερινή για τους Αυστραλούς και είμαστε ίσως η μόνη χώρα στον κόσμο που θεωρεί εθνική επέτειο την σφαγή των παιδιών της σε μάχες σε ξένη γη.

Τα παιδιά της Αυστραλίας, γιατί ήταν σχεδόν παιδιά αυτά που ταξί-

ες δικαιούνται ένα μνημόσυνο στις 25 Απριλίου, αλλά δεν πρέπει να ξεχνάμε και πως ήταν θύματα της ανοησίας του Τσόρτσιλ.

Θυμάμαι πολύ καλά την Αυστραλία του 1957 σαν βρετανική επαρχία, όπως γράφεις, όμως θυμάμαι και την αντιπάθεια των Αυστραλών για τους Βρετανούς "Whinging Poms" (παραπονιάρηδες Εγγλέζους) που μετανάστευαν με 10 λίρες και τα εύρισκαν όλα στραβά στην... επαρχία τους.

Η Αυστραλία ζούσε ακόμη τότε στην ποδιά της Αγγλίας, που αγόραζε το βαμβάκι και γαλακτομικά προϊόντα από την χώρα μας, ενώ εξήγαγε εκατοντάδες χιλιάδες μετανάστες μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Θυμάμαι και την αισχρή μεταχείριση των «Πρώτων Αυστραλών» τους αυτόχθονες που ήταν σκλάβοι μέσα στην πατρίδα τους, όπως θυμάμαι και την κυβερνητική πολιτική αφομοίωσης των... "New Australians", που δεν μάς επέτρεπε να διδάσκουμε τη γλώσσα μας στα παιδιά μας. Βέβαια, η Εκκλησία και οι Κοινοότητες χρησιμοποιούσαμε τα κατηχητικά σχολεία τις Κυριακές για να διδάξουμε στα παιδιά μας τη γλώσσα και γενικά τον ελληνικό πολιτισμό στα παιδιά μας.

Όσον αφορά στο θέατρο τί να προσθέσω, αφού τα έγγραψες όλα και τόσο ωραία με την πολύχρονη πείρα σου; Μια ευχή θα έκανα μόνο για στενή συνεργασία όλων των θεατρικών συγκροτημάτων μας και κοινές παραστάσεις απαιτητικών θεατρικών έργων του διεθνούς ρεπερτορίου.

